

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-06

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності на виконання доручення Голови Верховної Ради України Д. Разумкова та відповідно до статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» розглянув на своєму засіданні 16 вересня 2020 року (протокол № 44) проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації окремих положень діяльності Бюро економічної безпеки України» (**реєстр. № 3959 від 06.08.2020р.**), поданий народними депутатами України Д. Гетманцевим і О. Василевською-Смаглюк.

Законопроект встановлює законодавче підґрунтя для реалізації новим правоохоронним органом – Бюро економічної безпеки України своїх повноважень як органу досудового розслідування та виконання ним завдань щодо аналітичної оцінки, запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття економічних кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності.

Для досягнення зазначеної мети пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального та Кримінального процесуального кодексів (далі – КупАП, КК України та КПК України відповідно).

Зокрема, у Кодексі України про адміністративні порушення:

- встановлюється відповідальність працівників Бюро економічної безпеки України, які мають спеціальні звання, за адміністративні правопорушення за дисциплінарними статутами;
- передбачається адміністративна відповідальність за незаконне використання найменування та ознак належності до Бюро економічної безпеки України.

Кримінальний кодекс України доповнюється новою статтею 222² «Шахрайство з податком на додану вартість», якою визнається шахрайство з ПДВ, як окремий вид кримінального правопорушення, закріплений за підслідністю Бюро економічної безпеки України для ефективного розслідування розкрадання або заволодіння бюджетними коштами, а також для уникнення суперечностей між правоохоронними органами щодо підслідності по статті 191 КК України.

Складом даного злочину визначено розкрадання або заволодіння бюджетними коштами шляхом отримання бюджетного відшкодування або

подання заяви про повернення суми бюджетного відшкодування на підставі подання завідомо неправдивих відомостей, у тому числі в результаті використання завідомо підробленого документа.

Санкція запропонованої статті залежно від кваліфікаційних ознак передбачає штрафи, громадські роботи, обмеження та позбавлення волі.

Зміни до Кримінального процесуального кодексу України:

1) визначають основну та додаткову підслідність Бюро економічної безпеки України. Зокрема, пропонується надати детективам Бюро економічної безпеки України повноваження здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень, визначених наступними статтями КК України:

ст. 204 Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів;

ст. 205¹ Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб – підприємців;

ст. 206 Протидія законній господарській діяльності;

ст. 212 Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів);

ст. 212¹ Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування;

ст. 218¹ Доведення банку до неплатоспроможності;

ст. 219 Доведення до банкрутства;

ст. 220¹ Порухення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності;

ст. 220² Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи;

ст. 222 Шахрайство з фінансовими ресурсами;

ст. 222¹ Маніпулювання на фондовому ринку;

ст. 223¹ Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів;

ст. 223² Порухення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів;

ст. 224 Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів;

ст. 229 Незаконне використання знаку для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару;

ст. 231 Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю;

ст. 232 Розголошення комерційної або банківської таємниці;

ст. 232¹ Незаконне використання інсайдерської інформації;

ст. 232² Приховування інформації про діяльність емітента;

ст. 233 Незаконна приватизація державного, комунального майна.

2) встановлюють особливості початку досудового розслідування кримінальних правопорушень, передбачених статтями 212, 212¹ КК України, а саме – досудове розслідування починається лише у разі, коли податкове

правопорушення визначено актом документальної перевірки відповідно до вимог статті 86 Податкового кодексу України та іншими додатковими фактичними даними;

3) закріплюють повноваження для здійснення оперативно-розшукової діяльності, а також досудового розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Бюро економічної безпеки України;

4) забороняють доручати проведення слідчих (розшукових) дій оперативним підрозділам органів безпеки під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, які віднесені законом до підслідності Бюро економічної безпеки України;

5) надають Бюро економічної безпеки України право здійснювати зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж.

Відповідними положеннями законопроекту передбачається, що Бюро економічної безпеки України буде здійснювати функції не лише досудового розслідування, але й проводити дізнання.

В ході обговорення законопроекту за реєстр. № 3959 народні депутати України – члени Комітету зазначили, що положення проекту спрямовані на реалізацію окремих повноважень у частині здійснення оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування кримінальних правопорушень підслідних Бюро економічної безпеки України після його створення.

Разом з тим, Комітетом були взяті до уваги застереження, висловлені до законопроекту Офісом Генерального прокурора, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Служби безпеки України, Міністерства фінансів України, Національної академії внутрішніх справ, Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Так, Офіс Генерального прокурора висловив суттєві зауваження до запропонованої проектом редакції статей 41, 214 і 216 КПК України.

Зокрема, на думку відомства, запропонована редакція статті 41 КПК України, якою передбачається право слідчого, прокурора надавати доручення у кримінальних провадженнях лише оперативним підрозділам того органу, який здійснює у відповідних кримінальних провадженнях досудове розслідування, призведе до значного ускладнення у збиранні доказової бази під час досудового розслідування, а за певних умов може заблокувати слідство через відсутність в оперативних підрозділів відповідних повноважень та засобів для виконання доручення, неможливість забезпечення його виконання через інші обставини.

Запропонована частина 10 статті 214 КПК України, згідно з якою відомості про кримінальні правопорушення, передбачені статтями 212, 212¹ КК України, можуть бути внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань лише за результатами перевірки, яка проводиться відповідно до статті 86 Податкового кодексу України, не узгоджується зі встановленими КПК України загальними правилами початку здійснення досудового розслідування.

Такий підхід на практиці призведе до неможливості зареєструвати інформацію про вчинення злочину навіть за наявності достатніх даних про це

і поставити можливість початку досудового розслідування у залежність від перевірки податкового органу.

Також, не підтримуються зміни до частини третьої статті 216 КПК України, якими передбачається, що прокурор своєю постановою протягом 5 робочих днів з моменту внесення ним самостійно чи слідчим органу досудового розслідування відомостей до ЄРДР про кримінальні правопорушення, віднесені до підслідності Бюро економічної безпеки України, зобов'язаний передати всі матеріали кримінального провадження за підслідністю до Бюро для подальшого здійснення досудового розслідування.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини звернув увагу на те, що проект не може бути прийнятий як самостійний закон, оскільки його норми спрямовані на реалізацію окремих положень діяльності Бюро економічної безпеки України, закон про яке на сьогодні не прийнятий.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило низку критичних застережень до законопроекту як загального характеру, так і зауважень до окремих статей проекту і вважає, що законопроект за реєстр. № 3959 потребує доопрацювання.

Враховуючи вищезазначене та результати обговорення законопроекту Комітет, керуючись положеннями частини другої та третьої статті 110, пункту 1 частини першої статті 111, пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, рекомендує Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації окремих положень діяльності Бюро економічної безпеки України» (реєстр. № 3959) **за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.**

Доповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України – заступника голови Комітету з питань правоохоронної діяльності Павлюка Максима Васильовича.

Проект постанови Верховної Ради України та необхідні матеріали додаються.

Просимо розглянути.

Голова Комітету

Д. Монастирський

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Монастирський Денис Анатолійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000ACDE2E00E7788200
Дійсний до: 16.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-27/3-2020/166505 від 24.09.2020

204112